

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
ТЪРГОВСКА БАНКА Д АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на Търговска банка Д АД („Банката“), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2021 година и индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2021 година и нейните финансови резултати от дейността и паричните ѝ потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че

одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанietо на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Обезценка за очаквани кредитни загуби на предоставени кредити и аванси на клиенти</p> <p>Оповестванията на Банката по отношение на обезценката за кредитни загуби на предоставени кредити и аванси на клиенти са включени в Пояснително приложение 2.11.1.7 "Обезценка на финансови активи", Пояснително приложение 2.25.1.2 "Определяне на очаквани кредитни загуби по видове финансови активи", Пояснително приложение 3.1 „Кредитен риск“ и Пояснително приложение 14 „Представени кредити и аванси на клиенти“ към индивидуалния финансов отчет.</p>	<p>В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none">Проучващи запитвания, обхождане и получаване на актуално разбиране за процеса за мониторинг и определяне на обезценката за кредитни загуби на предоставени кредити и аванси на клиенти в Банката, вкл. допълнително въведени процедури поради специфичните социални и икономически обстоятелства, наложени от продължаващата пандемия COVID-19.Инспекция на документи и преглед на прилаганата от Банката методология, вътрешната политика и процедури, и използвания модел за обезценка, както и за направени промени през текущата година, свързани с тях. Проучващи запитвания към експертите на Банката, отговорни за моделирането и управлението на кредитния рисков.Преглед и оценяване на вътрешните процедури и ключови контроли на ниво процес по приложение на политиката и модела за обезценка, включително документация на модела, както и за мониторинг, честота и точност на
<p>Представените кредити и аванси на клиенти представляват съществена част (56 %) от общите активи на Банката към 31 декември 2021 година. Брутната балансова стойност на тези кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2021 година е 799,571 хиляди лева и съответния коректив за натрупани кредитни загуби за тях е 21,296 хиляди лева. Банката прилага модел за обезценка, базиран на очаквани кредитни загуби (OK3) на предоставени кредити и аванси на клиенти на индивидуална и колективна (портфейлна) база, в съответствие с МСФО 9 <i>Финансови инструменти</i>.</p> <p>Определянето на обезценката за кредитни загуби на представените кредити и аванси на клиенти чрез прилагането на такъв модел е свързано с използването на високо ниво на сложност в изчисленията и допусканията, както и значителна степен на преценки от страна на ръководството на Банката по отношение на идентифицирането на кредити и вземания с кредитни загуби, и при определяне размера на очакваните кредитни загуби. Ключовите предположения, преценки и параметри при определяне на OK3 са свързани с разработване</p>	

на количествени и качествени показатели за:

- проследяване и установяване на съществено влошаване на кредитното качество на експозициите, на наличие на нисък и/или значително увеличен кредитен риск, и респ. на експозиции с обективни доказателства за настъпила обезценка – за разпределението на отделните кредитни експозиции по фази (Фаза 1: Експозиции без значително увеличение на кредитния риск; Фаза 2: Експозиции със значително увеличение на кредитния риск, но без налични обективни доказателства за обезценка и Фаза 3: Експозиции с налични обективни доказателства за обезценка);
- определяне на компонентите „вероятност за неизпълнение” (PD), загуба при неизпълнение” (LGD) и „експозиция при неизпълнение” (EAD). По-висока степен на приближение, преценки и оценъчна несигурност са присъщи на изчисленията на очакваните кредитни загуби на кредити и аванси на колективна (портфейлна) основа при Фаза 1 и Фаза 2, която е в зависимост от това, доколко Банката разполага с адекватна и достатъчна подкрепяща историческа информация за тестване на използвани допускания и калибриране на точността на оценките за PD и LGD в модела за обезценка;
- обхвата, точността и пълнотата на входящите данни и изчислителната логика, тъй като Банката прилага модели, основаващи се на входящи параметри, с произход от вътрешни и външни източници;
- включването на информация за бъдещо развитие на макро-икономически фактори предвид различни сценарии при определянето на приблизителните оценки на ОКЗ;
- предположения и преценките, прилагани от ръководството при прегледа на индивидуално значими кредитно-обезценени експозиции във Фаза 3, най-вече свързани с набора от вероятностни сценарии за сумите и времевото

актуализиране, и за обоснованост на прилаганите параметри и макро показатели.

- Получаване на актуално разбиране, оценяване на дизайна и приложението, и съответно - тестване на оперативната ефективност на определени ключови контроли, уместни за одита, на процеса по наблюдение, класификация по фази, вкл. свързани с мониторинга по COVID 19 и определяне размера на обезценката за кредитни загуби на предоставени кредити и аванси на клиенти. Ние включихме нашите експерти по информационни технологии (ИТ) в извършването на тестване и оценяването и на общите ИТ контроли на вътрешната информационна система на Банката, използвана в процеса по мониторинг на предоставени кредити и аванси на клиенти и определяне на очакваните кредитни загуби.
- Оценяване на последователността в прилагането и продължаващата уместност на методологията, конкретните модели за идентификация на кредитни загуби и изчисление на обезценката, вкл. на ключовите предположения и преценки, използвани в тях, в съответствие с изискванията на МСФО 9 и в контекста на спецификите на отделните кредитни портфейли на Банката. Също така бе направен анализ за разумност и оценка на:
 - адекватността на критериите за установяване на значително увеличен кредитен риск;
 - уместността на направеното разпределение на експозициите по фази съгласно определените от Банката класификационни критерии;
 - изчисленията на показателите за PD „вероятност за неизпълнение” и LGD „загуба при неизпълнение” чрез проверка на използвани допускания и изходни данни;
 - подхода на включване на прогнозна информация в моделите; и
 - анализа и отразяването на ефектите от развитието на пандемията COVID-19 и през 2021 г.
- Независимо преизчисление, включително проверка на математическата точност и

Palau

h
/

разпределение на бъдещи парични потоци и крайните резултати, както и за бъдеща събирамост на обезпеченията;

- определяне влиянието на социалните и икономически последици от продължаващата криза COVID-19, включително от мораториумни мерки и други събития през 2021 година и ефектите от тях, по отношение на прилаганите в модела предположения, преценки, параметри и очаквани парични потоци.

Поради значимостта на посочените по-горе обстоятелства: а) съществеността на предоставените кредити и аванси на клиенти като отчетен обект за индивидуалния финансов отчет на Банката, както и б) сложността на процеса, множеството значителни преценки и допускания, и високата степен на присъща несигурност в приблизителните оценки на очакваните кредитни загуби, заложени в модела за обезценка на предоставените кредити и аванси на клиенти на индивидуална и колективно (портфейлна) база, съгласно изискванията на МСФО 9, ние сме определили този въпрос като ключов одиторски въпрос.

логика на определени параметри, използвани в изчислението на обезценката за отделни портфейли, както и извършване на процедури, на извадкова база, върху съответните входящи данни.

- Проследяване на изчислението на очакваните кредитни загуби от Банката за целите на начислението на обезценка за кредитни загуби към 31 декември 2021 година, включително входиране на данни, обработка на данни и изчисление. За извадка от кредити е направено независимо преизчисление на очакваните кредитни загуби и са проследени резултатите до изчислението, извършено от Банката.
- Извършване на детайлни тестове, на основата на рисково-базирана извадка от кредити от всички фази, за оценка на адекватността и точността на начислените обезценки за кредитни загуби. За съответните експозиции в извадката, са направени следните одиторски процедури:
 - анализ на финансовото състояние и резултати на кредитополучателите, и инспекция на информацията и документите по обслужването на кредитите;
 - преглед на оценителските доклади на обезпеченията по съответните експозиции, като за определени обезпечения ние използваме наши експерти по оценки за консултиране относно приложените допускания и методи при оценките на реализираната стойност;
 - анализ на ефектите върху финансовото състояние и резултати от дейността на кредитополучателите и върху предоставените обезпечения от тях;
 - анализ и оценка на основните допускания и преценки, направени от ръководството на Банката при изчислението на очакваните кредитни загуби по индивидуалните експозиции във Фаза 3;
 - тестови преизчисления на определени параметри в модела и на сумата на очакваните кредитни загуби на колективно ниво на кредитите в извадката във Фаза 1 и Фаза 2.

Tatuf

M

- Анализ на кредитния портфейл на Банката и други аналитични процедури относно неговата структура, състав и тенденции на развитие, вкл. на взаимовръзките на тенденциите на отчетените разходи по загуби от обезценка спрямо тенденциите в развитието на кредитния портфейл, както и за отразяване на ефектите от развитието на продължаващата и през пандемия COVID-19.
- Извършване на одиторски процедури за последващи събития, насочени към развитието на кредитите и аванси на клиенти от посочената извадка в предходния параграф след отчетната дата 31 декември, за да се оцени последователността на предположенията, използвани от Банката за очакваните бъдещи парични потоци.
- Оценка на адекватността, пълнотата и уместността на оповестяванията на Банката, свързани с обезценката за кредитни загуби на предоставени кредити и аванси на клиенти.

Обръщане на внимание

Обръщаме внимание на *Приложение № 2.6 Консолидиран финансов отчет на банката* на индивидуалния финансов отчет за 2021 година, където е оповестено, че Банката е започнала процеса на изготвяне на своя консолидиран финансов отчет за 2021 година. Съгласно планираните дати ръководството очаква консолидираният финансов отчет да бъде одобрен за издаване не по-късно от 30 юни 2022 година от Управителния съвет на Банката, след която дата отчетът ще бъде на разположение на трети лица. Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, включващ информация относно дейността на Банката в ролята й на инвестиционен посредник, и декларация за корпоративно управление, изгответи от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката (Одитният комитет и Надзорният съвет).

Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

Taly

b3 -

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е в резултат от измама, е по-висок от риска от неразкриване на съществено неправилно отчитане, което е в резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изиска да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези

въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, и декларацията за корпоративно управление, ние изпълняхме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно "Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложими в България и чл.100н, ал.8, където е приложимо, от Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Допълнително докладване във връзка с Наредба №58/2018 г. на Комисията за финансов надзор (КФН)

Извявление във връзка с чл. 11 от Наредба №58/2018 г. на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На база на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката („Инвестиционен посредник“) в хода и контекста на нашия одит на индивидуалния й финансов отчет като цяло, създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на чл. 3-10 от Наредба № 58 на КФН и чл. 92-95 от Закона за пазарите на финансови инструменти, по отношение на дейността на инвестиционния посредник.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- АФА ООД и Бейкър Тили Клиту и Партьори ЕООД са назначени за задължителни одитори на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 година на Банката от Общото събрание на акционерите, проведено на 3 декември 2021 година, за период от една година.
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2021 на Банката представлява седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит, извършен от АФА ООД и пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит, извършен от Бейкър Тили Клиту и Партьори ЕООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Банката на 21 април 2022 година, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.

*Одиторско дружество
АФА ООД:*

ул. Оборище 38
1504 София, България

*Одиторско дружество
Бейкър Тили Клиту и Партьори ЕООД:*

ул. Стара планина 5, ет.5
1000 София, България

21 април 2022 година